

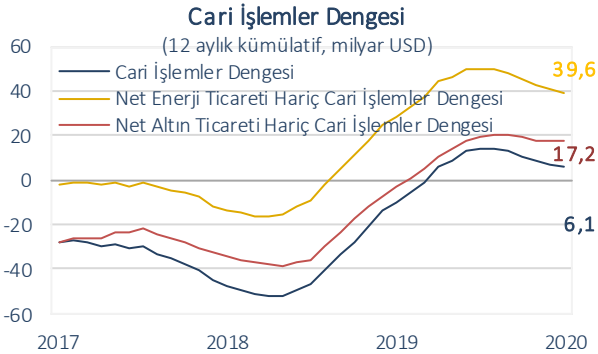
Dış ticaret açığı Şubat'ta yıllık bazda %72 arttı.

TÜİK verilerine göre Şubat ayında ihracat hacmi geçen yılın aynı ayına göre %2,3 artarak 14,7 milyar USD olurken, ithalat %9,8 artışla 17,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı %72 genişleyerek 3 milyar USD'ye yükseldi. Ocak-Şubat 2020 döneminde geçen yıla kıyasla ihracat %4,1, ithalat %14,3 genişledi. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı 2019'daki %87,5 seviyesinden %79,7'ye geriledi.

Şubat'ta cari denge 1,2 milyar USD açık verdi.

Covid-19 salgınının yurt içinde ekonomik aktivite üzerindeki etkilerinin henüz hissedilmediği Şubat ayında cari açık 1,2 milyar USD ile piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti. Bu dönemde, iktisadi faaliyette yıllık bazda kaydedilen görece olumlu seyrin dış ticaret kanalıyla cari dengeye yansıdığı görülüyor. Şubat ayında parasal olmayan altın ithalatındaki yükseliş de cari dengenin seyrinde rol oynadı.

Mayıs 2019'dan bu yana fazla veren 12 aylık kümülatif cari denge Şubat ayında gerilemeye devam ederek 6,1 milyar USD ile Nisan 2019'dan bu yana en düşük seviyesine indi. Net altın ticareti hariç cari fazla da 17,2 milyar USD düzeyine geriledi.

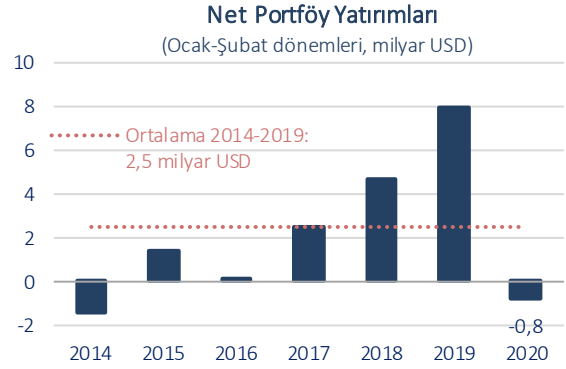

Doğrudan yatırımlardaki zayıflık sürüyor.

Yurt içine yönelik doğrudan yatırımlar Şubat ayında zayıf

seyrini sürdürdü. Ocak ayında 438 milyon USD düzeyinde gerçekleşen yurt içine yönelik net doğrudan yatırımlar Şubat'ta 309 milyon USD oldu. Şubat ayında tasfiye edilen sermaye yatırımının Haziran 2017'den bu yana ilk defa 1 milyar USD'yi aşması net doğrudan yatırımlardaki düşüşte belirleyici oldu. Öte yandan, gayrimenkul yatırımları doğrudan yatırımları desteklemeye devam etti.

Şubat ayında portföy yatırımları yoluyla 382 milyon USD'lik sermaye girişi yaşandı. Genel Hükümetin yurt dışında gerçekleştirdiği 4 milyar USD tutarındaki tahvil ihracı bu gelişmede öne çıktı. Virüs salgınının piyasalarda neden olduğu riskten kaçışla Şubat ayında yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında 687 milyon USD, DİBS piyasasında da 1,8 milyar USD net satış gerçekleştirdi. Bu dönemde, bankaların yurt dışında ihraç edilen tahvil kaleminde 497 milyon USD tutarında net geri ödeme yaptıkları görüldü.

Diğer yatırımlar yoluyla 2,4 milyar USD'lik giriş...

Şubat ayında diğer yatırımlar kaleminde 2,4 milyar USD sermaye girişi yaşandı. Bu gelişmede, yurt içi bankaların yurt dışındaki efektif ve mevduatındaki 3,2 milyar USD'yi aşan düşüş öne çıktı. Bu dönemde, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatının da yaklaşık 1 milyar USD arttığı görüldü. Şubat ayında bankaların kısa ve uzun vadeli borçlarının azaldığı görülürken, diğer sektörlerin uzun vadeli borçlarındaki düşüşe karşın kısa vadeli borçlarının 21 milyar USD ile sınırlı arttığı izlendi. Ancak, bu dönemde

Türkiye'ye Net Sermaye Hareketleri

	12 aylık kümülatif veriler		Finansmandaki Payı (%)	
	Aralık 2019	Şubat 2020	Aralık 2019	Şubat 2020
Cari İşlemler Dengesi	8.674	6.128	31,3	38,7
Sermaye ve Finans Hesabı Net Giriş	4.576	-318	-	-
-Doğrudan Yatırımlar	5.593	5.447	20,2	34,4
-Portföy Yatırımları	-1.246	-10.007	-	-
-Diğer Yatırımlar	195	4.245	0,7	26,8
-Diğer	34	-3	0,1	-
Net Hata ve Noksan	6.324	-5.605	22,8	-
Rezervler⁽¹⁾	6.926	-205	25,0	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

bankalar gibi diğer sektörler de net kredi ödeyicisi oldu. 12 aylık kümülatif verilere göre Şubat ayı itibarıyla uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %73, diğer sektörlerde %90 oldu.

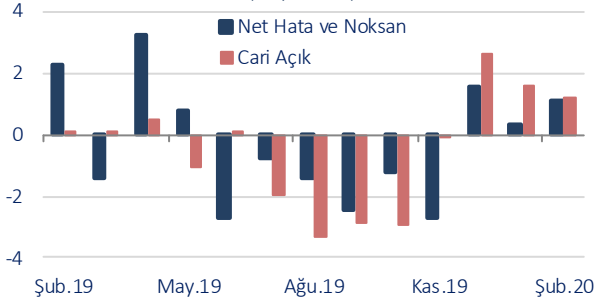
Rezerv varlıklar Şubat'ta 3 milyar USD yükseldi.

Ocak'ta hızlı biçimde gerileyen rezerv varlıklar Şubat ayında 3 milyar USD artış kaydetti. Bu dönemde net hata ve noksan kaleminde 1,1 milyar USD tutarında sermaye girişi yaşandı. Böylece yılın ilk iki ayındaki toplam 2,8 milyar USD'lik cari açığın 1,4 milyar USD'lik kısmı net hata noksan kalemiyle finanse edildi.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan öncü verilere göre, koronavirüs salgınının yarattığı olumsuzluklar Mart'ta ihracatın %17,8 gerilemesine, dış ticaret açığının %181,8 oranında oldukça hızlı genişlemesine neden oldu. Salgının küresel ölçekte yarattığı belirsizliklerin önümüzdeki dönemde dış ticaret ve turizm gelirleri üzerinde baskı yaratmaya devam edeceğini tahmin ediyoruz. Finansman tarafında ise piyasalardaki dalgalı görünüm paralelinde izleyen aylarda özellikle portföy yatırımları kaleminde dalgalı bir görünümün hakim olacağı anlaşılıyor.

Net Hata ve Noksan ve Cari Açık
(milyar USD)

	Şubat	Ocak-Şubat	%	12 Aylık
	2020	2019	Değişim	Kümülatif
Ödemeler Dengesi				
Cari İşlemler Dengesi	-1230	-297	857,2	6.128
Dış Ticaret Dengesi	-1901	-1.980	162,7	-19.856
Hizmetler Dengesi	1492	2.781	20,5	37.423
Seyahat (net)	855	1.802	8,5	25.872
Birincil Gelir Dengesi	-729	-1.140	-6,8	-12.441
İkincil Gelir Dengesi	-92	42	66,7	1.002
Sermaye Hesabı	-2	27	-	-3
Finans Hesabı	-108	-145	870,3	520
Doğrudan Yatırımlar (net)	-309	-1.229	-11,9	-5.447
Portföy Yatırımları (net)	-382	-7.921	-	10.007
Net Varlık Edinimi	619	-132	-	5.980
Net Yükümlülük Oluşumu	1001	7.789	-95,5	-4.027
Hisse Senetleri	-687	1.436	-	-2.050
Borç Senetleri	1688	6.353	-78,4	-1.977
Diğer Yatırımlar (net)	-2417	2.820	-	-4.245
Efektif ve Mevduatlar	-4107	2.167	-	-9.948
Net Varlık Edinimi	-2894	4.141	-	4.152
Net Yükümlülük Oluşumu	1213	1.974	90,1	14.100
Merkez Bankası	-4	-14	-78,6	2.506
Bankalar	1217	1.988	88,9	11.594
Yurt Dışı Bankalar	986	1.504	111,4	7.903
Yabancı Para	425	118	805,9	6.746
Türk Lirası	561	1.386	52,2	1.157
Yurt Dışı Kişiler	231	484	19,2	3.691
Krediler	509	3.452	-35,3	15.151
Net Varlık Edinimi	-124	-2	-	252
Net Yükümlülük Oluşumu	-633	-3.454	-31,9	-14.899
Bankacılık Sektörü	-298	-2.412	-25,3	-10.719
Bankacılık Dışı Sektörler	-373	-1.010	-41,2	-3.278
Ticari Krediler	1184	-2.794	-	-9.500
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-3	-5	-	52
Rezerv Varlıklar (net)	3000	6.185	-98,9	205
Net Hata ve Noksan	1124	125	1.056,8	-5.605

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.